

Raport

În urma experienței didactice din ultimii ani și a discuțiilor urmate cu legătura cu cursurile ținute la Universitate și cu publicațiile de specialitate apărute în ultimul timp, membrii corpului didactic și didactic ajutător al Catedrei de Literatură Română de la Universitatea „T. Babeș” din Cluj au ajuns la concluzia că este timpul să se pornească la alcătuirea

« Marelui Arhive a Literaturii Române ».

Alcătuirea acestei Arhive Literare izvorăște din convingerea că este necesar să se citească din nou, cu spirit științific, întregul material literar românesc, tipărit sau manuscris, precum și întregul material ce interesează literatura română; ^{și relatele din literatura populară contemporană} ca izvorăște deasemenea din convingerea că este necesară înregistrarea acestui material după procedee tehnice bine precizate.

O evaluare sumară ne arată că aproximativ 50% din bogăția literară națională a rămas îngropată în ziare, reviste și manuscrise. Au rămas îngropate unele opere de remarcabilă frumusețe artistică; au rămas îngropate adeseori opere de un interes ideologic foarte mare. Scoaterea la lumină a acestora este o necesitate și, credem, o imediată necesitate. Așa cum se dezvoltă în prezent studiile noastre de literatură, oricâtă stăruință și pricepere ar aduce autorii lor, sau impresia de ceva discontinuu și, în majoritatea cazurilor, de vânturare din nou a unui material cunoscut.

Este timpul să se întreprindă marea operă de scoatere la lumină a întregului material literar românesc, pentru că numai stăpânind integral această bogăție, așezându-se din comoditate sau din interes, vom putea stabili liniile exacte de evoluție a literaturii române și numai astfel se va putea porni la alcătuirea tratatului științific de istoria Literaturii Române, sau a unor studii literare speciale.

2

x În eventualitatea că Academia nu poate înscrie în bugetul său întregul Institutul cu toate organele sale, este totuși necesară crearea unui colectiv însărcinat cu studierea acestei probleme. Pentru această ultimă eventualitate, propunem ca referenți științifici în acord:

1. ~~J. Muslea~~ 11. D. Popovici
2. ~~L. Rusu~~ 12. Y. Breazu
3. ~~J. Nagi~~ 13. Z. Bognaru
4. ~~E. Jancso~~ 14. J. Muslea
5. ~~D. Popovici~~ 15. L. Rusu
6. ~~J. Breazu~~
7. ~~Z. Bognaru~~
6. J. Constantinescu
7. Y. Pervain
8. L. Onu
9. J. Nagi
10. E. Jancso
11. Izabédi
12. G. Abafai
13. Izigeti

Ținem să precizăm că patru dintr-o cercetătorii propuși de noi sunt deja colaboratori științifici ai Academiei (J. Muslea, L. Rusu, J. Nagi, E. Jancso).

Adunarea acestui material ne va da în același timp pu-
tinta să proiectăm lumini noi asupra întregii culturi ro-
mâne.

El va fi extras din :

1. volume și broșuri;
2. ziare și reviste (bulletine, anuare, calendare, foio-
lante, etc.);
3. manuscrise.

Volumele și broșurile vor fi explorate drept de perso-
nalul însărcinat cu predarea cursurilor de literatură ro-
mână în universități.

Pentru explorarea ziarelor, revistelor și manuscriselor
este necesar însă ca Institutul de Istorie Literară și Folclor,
creat prin Regulamentul de organizare a Academiei R.P.R.,
să capete o existență efectivă și să fie înzestrat cu personalul
de specialitate necesar. ~~X Pentru ducerea la capăt a operați-
unii, personalul Catedrei de Literatură Română din Cluj va co-
labora cu personalul Institutului.~~

Dar nici în felul acesta ^{lucrarea} ~~de~~ nu va putea fi dusă la ca-
păt numai de noi, la Cluj. Angloarea cercetărilor pe dro-
parte - mii de manuscrise și mii de periodice, dintre care unele
cu o existență de multe decenii -, iar pe de altă parte organizarea
bibliotecilor, face necesară sciudarea temei și lucrarea ei
la Cluj, București și Iași.

Institute sau colective speciale, însărcinate cu tratarea
acestei teme, ar trebui să fie organizate la București și la
Iași. Fiecărui ar urma să i se stabilească în amănunt
tereniul de explorat, punând la dispoziție bibliotecile de care dispun.

Institutul din Cluj ^{ia} ~~are~~ asupra sa următoarele sarcini:

1. Explorarea tuturor volumelor sau broșurilor, a căror pri-
mă editie a apărut în Transilvania sau în alte părți ale fostei
monarhii austro-ungare, sau ai căror autori se încadrează,
prin originea lor, acestor regiuni;
2. Explorarea tuturor publicațiilor periodice române,
sau scoase de Români în Cimbriștăine, apărute în Transilvania
sau în alte părți ale fostei monarhii austro-ungare;
3. Explorarea periodicelor maghiare sau germane din Tran-
s-